

България остава най-сивата икономика в Европейския съюз

Сенчестият сектор в страната от години не може да нагне над 30 на сто, в Холандия и Австрия той е е само 8-9%

България трайно е окупирала челната позиция в поредна мрачна европейска класация - за сенчестата икономика. С около 32% дял на сивия сектор страната е непоклатима на първото място сред 31 европейски държави, показва мащабно изследване на проф. Фридрих Шнайдер

от университета „Йохан Кеплер“ в Линц, Австрия, и консултантската компания AT Kearney. За сравнение №2 в ранглистата - Румъния, има малко под 30% „неформална“ икономика, средният процент за ЕС е около 19 на сто, а отличниците Холандия, Австрия и Люксембург са свели

проблема до под 10 %. Огромният дял на сивия сектор в България - на практика 1/3 спрямо брутният вътрешен продукт, се дължи най-вече на т. нар. „недеклариран труд“ - наемането на работници без договори, или с уговорки за доплащане на заплати и надници в плик, за „песте-

не“ от данъци и осигуровки. Според доклад на Европейската комисия от януари, през 1995-2006 г. в България делът на „сенчестите“ отношения на трудовия пазар се е движил между 22 и 30%. За сравнение в страни като Австрия, Дания, Англия става дума за около 2-3 %.

4541 лв. е средният годишен доход през 2012 г.

През 2012 г. средният годишен доход общо на лице от домакинство е 4 541 лв., което е с 15,3% повече спрямо 2011 година. Основната част от този доход - 95,3%, е получена под формата на

текущи приходи от работа заплатата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и на приходи от предприемачество и продажба на имущество. Останалата част от отчетения доход

- 4,7%, се дължи на приходи от заеми, кредити и спестявания, показва проучване на НСИ. Работната заплата продължава да бъде основен източник на доход на домакинствата. През

2012 г. тя формира 52,7% от общия доход на домакинствата, а през 2011 г. - 51,8%. Наблюдава се понижение на дела на пенсиите като източник на доходи за българските домакинства.

Задълженията по ипотечни и потребителски кредити стигат \$1 600 000 000 000

Чавдар ЕЛЕНКОВ,
CFP, CHS,
Independent Insurance
and Financial Advisor
(Продължава от страницата 3)

В последното тримесечие на 2012 година семейният дълг надмина 165% от годишния семеен доход. За сравнение - кризата в САЩ през 2008 година избухна, когато това съотношение за американското семейство достигна 148%.

Тогава тази цифра се разглеждаше като астрономическа. Пак за сравнение - за семейство в България това съотношение е само 36%. Подчертавам, тук говорим само за личния дълг, т.е. ипотечен дълг (mortgage) плюс потребителски дълг.

Тенденцията на неконтролируемо нарастване на личния дълг на канадска отдалвна безлюкото правителството. Още през 2009 г. министерството на финансите и министерството на човешките ресурси организираха изследване с цел да установят причините за тази заплашителна тенденция. Техните заключения бяха, че причините са:

1. Повишаването на стандарта на живот.
 2. Повишаването на нивото на образование.
 3. Повишаването на процента на собствениците на жилища спрямо наемателите на жилища.
 4. Повишаването на процента на пълнолетни деца, които продължават да живеят с родителите си - така нареченото „поколение бумеранг“.
- Не знам колко пари са похарчени за това изследване, но това са изводи, до които всеки средно интелигентен човек сам може да достигне. Естествено, няма препоръки как да се обърне

тенденцията. Интересна цифра от това изследване е съотношението на семейния дълг спрямо семейния доход през 1980 година - само 66%!

Изброените досега дългове - федерален, провинциален, ипотечен и потребителски, тежат като воденични камъни на врата на правителството. Те на практика го лишават от най-важния лост за регулиране на обществените финанси - лихвения процент. Ако инфлацията тръгне нагоре, както стана през февруари т.г., и се наложи да се вдигне лихвеният процент, за да се намалат парите в обращение, ще се предизвикат два лавинообразни процеса:

- нарастване на държавните разходи за лихвени плащания, а оттам раздуване на планирания дефицит на бюджета (обещаният за 2015 г. балансиран бюджет ще излезе в небитието), и в крайна сметка нарастване на държавния дълг;

- лавина от лични фалити - 15% от канадските семейства считат, че увеличаване на лихвата по тяхната ипотечка (mortgage) само с 1 (един) процент ще ги принуди да обявят личен банкрут. Това, от своя страна ще удари по цените на пазара на недвижими имоти, което пък ще обезцени активите на канадските финансови институции и ще се намерим в по-дълбока криза от американската от 2008 г.

Много журналисти и разни други „писачи“, които хабер си нямат от макроикономика, изпълниха медийното пространство с шум относно „губата директна намеса на министър Флахърти“ в делата на частните финансови институции да вдигнат лихвите по

петгодишните ипотечни на 3,09%. Ако сте чели внимателно статията до дук, за вас е предельно ясно, че държавата е лишена на практика от най-важния лост на монетарната политика за управление на държавните финанси - лихвения процент.

Сега лихвеният процент е като свещената крава в Индия - никой не смее да го пипне. Другият лост на монетарната политика - съкращаване на парите в обращение чрез намаляване емитирането на държавен дълг, е също блокиран.

Някой трябва ежедневно да покрива държавните разходи - заплати на държавните служители, полицията, пожарникарите, учителите, здравеопазването, инфраструктурата и т.н. Всичко това става с емитиране на нов дълг (19 милиарда съгласно плана за бюджета). За намаляване на съществуващия дълг на никой и през ум не му минава.

Както знаем, освен с монетарни лостове, държавата разполага и с фискални лостове за управление на държавните финанси. Това са промени в законодателството, които са насочени към същата цел - намаляване на парите в обращение. Сигурен съм, че никой не е пропуснал да забележи усилията, които консервативното правителство, и най-вече г-н Флахърти полага да ограничи ипотечната суфория, в която са се упоили канадските финансови институции и естествено потребителите на ипотечния кредит - ние, обикновените канадци. Постепенно погасителните срокове бяха свалени от безумните 40 години на традиционните 25 години, премакнати бяха ипо-

Chris Hinov
Sales Representative

bus: 416-226-9770
cell: 416-567-9585
chinov@trebnet.com
www.chrishinov.com

- Една година пълна гаранция на имота при покупка или продажба
- Многогодишен опит при покупка на имоти с цел продажба
- Изключителни познания за пазара на котеджи в Онтарио

HomeLife/Cimerman Real Estate Ltd Brokerage
Independently Owned and Operated

HANDA travel
Tico No. 4151445

Силвана Недялкова
Senior Travel Consultant

2 Bloor St. W, Unit C-120, Toronto ON M4W 3E2
bis: (416) 966-0606 ext.3175 dir: (416) 363-8889
www.handatravel.com silvana.nedialkov@handatravel.com

We offer excellent prices for tickets to Bulgaria and everywhere with all major airlines, last minute package deals, weddings & honeymoons and more.

Up2date Accounting
Keeping your business in balance

- Пълно счетоводно и данъчно обслужване
- Данъчни декларации - частни лица, фирми, корпорации
- Accounting, bookkeeping, and tax services
- Income tax returns - individuals, sole proprietors, corporations

Зорка Арсова, M.Sc.
CGA finalist,
QuickBooks ProAdvisor

Професионализъм, коректност, доверие
Professional, accurate and friendly service

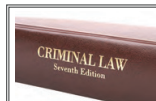
Office: (647) 495-8850 Office: (905) 432-3596
Mobile: (905) 922-6000
zorka@Up2dateAccounting.com
www.Up2dateAccounting.com

- Преводи от и на английски
- попълване, нотариална заверка на документи
- консултации по имигрантски и бежански въпроси
- придружаване при социални и други държавни институции
- съдействие при подновяване на социални помощи

Милен Божилов
416-857-4170

Миро Ангелов
Licenced Paralegal
416-894-6657

miroangelov@mail.com

Заклет съдебен преводач:

- ✗ Изпити за шофьорски книжки за всички категории
- ✗ Преводи на всякакви документи
- ✗ Бракоръчания, разводи

Адвокатски услуги и представителство при:

- ✗ Определени криминални прояви, включително изчистване на криминални досети
- ✗ Пълно-транспортни нарушения, вкл. високи глоби за паркиране
- ✗ Искове за компенсация, свързани с автомобилни и други аварии, травми и произшествия, при които осигурява максимални обезщетения от застрахователните компании
- ✗ Граждански искове, задължения и спорове за суми до \$25 000.00
- ✗ Имиграция - спонсорство, постоянно жителство, гражданство, работни визи

За дела като управление на автомобил под влияние на алкохол, обвинения в измами, семейно-правни въпроси, наркотици, нападения, покушения, убийства и др. работи с най-добрите адвокатски кантори в града.